

ISSN: 1306-3111

e-Journal of New World Sciences Academy
 2010, Volume: 5, Number: 3, Article Number: 2B0052

SPORTS SCIENCES

Received: October 2009

Accepted: July 2010

Series : 2B

ISSN : 1308-7312

© 2010 www.newwsa.com**Atalay Gacar****Zeki Coşkuner**

Firat University

agacar@firat.edu.tr

zekicoskuner@hotmail.com

Elazığ-Turkey

**GÜREŞÇİLERİN ATILGANLIK DÜZEYLERİNİN
 BAZI DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ**

ÖZET

Bireyin kendisini ifade edebilme biçimi olarak tanımlanabilen atılganlık, kişinin çevresiyle olan ilişkilerinde en önemli belirleyicilerden biri olarak kabul edilmektedir. Bu çalışmada güreşçilerin atılganlık düzeylerinin bazı değişkenler açısından araştırılması amaçlanmıştır. Bu amaca ulaşmak için, 30 önermeden oluşan Rathus Atılganlık Envanteri ile 14 sorudan oluşan Kişisel Bilgi Formu uygulanmıştır. Bu çalışmaya, 2009 yılında Elazığ da düzenlenen 13-17 yaş arası 4.Doğu ve Güney Doğu Yaz Oyunları güreş müsabakalarına katılan 110 gönüllü erkek güreşçi katılmıştır. Veriler sonucunda; güreşçilerin atılganlık düzeylerinin yüksek olduğu anlaşılmıştır. Bağımsız değişkenler açısından, güreşçilerin; yaş, sınıf düzeyleri, kilo boy, annelerinin eğitim düzeyleri ve aile gelirleri arasında anlamlı farklılığın olduğu sonucu elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Güreş, Atılganlık Düzeyi, Yaz Oyunları,
 13-17 Yaş, Güreşçiler

**ASSERTIVENESS LEVELS THROUGH SOME OF WRESTLERS
 EXAMINATION OF THE VARIABLE ANGLE**

ABSTRACT

Individuals as a form itself can be defined to express assertiveness, the relationship with the person's environment as one of the most important determinants are accepted. This study; some variables in terms of levels of wrestlers assertiveness aimed to investigate, To achieve this goal, Proposed consists of 30 questions and 17 consists of Rathus assertiveness Inventory of Personal Information Form were applied. This study, Held in 2009 in Elazığ between the ages of 13-17 and South East 4.East Summer Games 110 volunteers participated in wrestling matches male wrestlers participated. As a result of data; It is understood that high levels of assertiveness wrestler, in terms of dependent variable, wrestlers' age, grade levels, weight, height, mothers' education levels and family income among the results were statistically significant found.

Keywords: Wrestling, Assertiveness Level, Summer Games,
 13-17 Years, Wrestlers

1. GİRİŞ (INTRODUCTION)

Atılğanlık genel olarak; uygun bir çerçeve içinde açık, dolaysız ve dürüst bir iletişim kurma biçimidir. Kişinin toplumsal konumunu güçlendirme ve başkaları üzerinde daha etkileyici olmasını sağlama gibi konularda üstlendiği rol nedeniyle atılğan davranmak; kişinin kendine duyduğu güven duygusunu artıran çevresindeki kişiler üzerinde saygı uyandırmasına yardımcı olan, dürüst ilişkiler kurma şansını arttıran, kişiye gündelik olayların denetiminin kendi ellerinde olduğu duygusunu veren, kişilerarası iletişim akışının dengelenmesinde önem taşıyan sosyal iletişim becerilerinden biridir [8].

Birey ilişkilerinde genelde boyun eğici (pasif), saldırgan (agresif) ve atılğan olmak üzere üç farklı davranış biçimlerinden birini seçerek tepkide bulunduğu söylenebilir [10]. Sosyal gelişimin temelini oluşturan ve en önemli davranış şekillerinden birisi olarak kabul edilebilecek atılğanlık, Kişinin başkalarını da dikkate alarak duygularını, gereksinimlerini ve düşüncelerini ifade etmesi ve kendi haklarını koruması olarak tanımlanmıştır [20]. Kısacası atılğanlık kendimize saygının bir gereğidir. Hayır demeyi bilmediğimiz zaman zorunlu evetlerimiz sonrasında yaşayacağımız yaşantıların kaygı, huzursuzluk ve pişmanlıkları da beraberinde getirmesi kaçınılmaz olacaktır. Mutlu yaşantının en önemli ilkelerinden biri doğru zamanda evet ve hayırları diyebilmektir [5].

Spor, gençlere kısa zamanda büyüme ile birlikte karşılıklı denemeler, rekabet içinde yetişkinler topluluğuna transfer olmada karşılaşılabileceği problemlerle baş etme gücü verir [13].

Çeşitli araştırmalarda bireylerin spor etkinliklerine katılımının beden, ruh ve kişilik yapısını geliştirdiğini, iradeyi güçlü kılma, grup çalışmasını kolaylaştırma, karşılıklı dayanışma sağlama, özgüven geliştirme, kendini kontrol etme, başkalarına saygıyı öğrenmede önemli katkılar sağlandığını ve atılğan birey olmalarında rol oynadığını ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, sportif etkinliklerin, bireylerin atılğanlık düzeyine etkili olduğu düşünülebilir [2].

Spor yapanlar ve yapmayanlar arasında yapılan çalışmalarda spor yapanların spor yapmayanlara göre daha canlı, dışa dönük, daha çalışkan, daha sabırlı toplumsal ilişki kurmaya daha hazır, yeni bir duruma uyum sağlamalarının daha kolay, duygusal yönden daha dengeli oldukları bulunmuştur [14].

Akade ve ark egzersizin ve beslenmenin hastalıkların önlenmesi ve sağlığın desteklenmesi açısından önemini araştırdığı çalışmasında sporun yaratıcı ifade, özgüven, benlik kavramı ve atılğanlığı geliştirdiğini, dolayısıyla okul, iş ve spor başarısını artırdığını belirtmişlerdir [1].

Etzelve Mears, uygulamalı beden eğitimi ve terapötik rekreasyonun eğlendiren anlamlı etkinlikler olduğunu, psikolojik ve sosyal bazı olumsuzluklarla başa çıkma aracı olarak kullanılabileceğini, atılğanlığın bu etkinliklerde hedeflerden biri olduğu ve başlı başına bir eğitim olarak da ele alınması gerekliliğini vurgulamaktadır [4].

Spor, bireyin fizyolojik ve psikolojik yönden sağlığını geliştiren, sosyal davranışlarını düzenleyen, zihinsel ve motorik belirli bir düzeye getiren biyolojik pedagojik ve sosyal bir olgudur. Atılğanlık ise bireyin olumlu ve olumsuz duygu, düşünce ve arzularını başkalarının haklarını göz ardı etmeksizin ve konuda kaygı ve suçluluk duymaksızın ifade edebilmesi olarak tanımlanabilir.

Güreşçilerin atılğanlık düzeylerin yüksek ya da az olması başarısını etkileyecektir. Bu amaçla çalışmamızda güreşçilerin atılğanlık düzeylerinin incelenmesi amaçlanmıştır.

2. ÇALIŞMANIN ÖNEMİ (RESEARCH SIGNIFICANCE)

Çocukların, gençlerin ve sporcuların atılğanlık düzeyleri ile ilgili çeşitli araştırmalar yapılmış olmasına karşın, ülkemizde 13-17 yaş arası güreşçilerin atılğanlık düzeylerini irdeleyen herhangi bir araştırmaya rastlanamamıştır. Bu nedenle, sözü edilen bireylerin atılğanlık düzeylerinin incelenmesi gerekli görülmüş ve eldeki araştırmamızın sonucunda; spor bilimcilere, program geliştirmecilere, psikologlara ve bu konuda çalışan akademisyenlere katkı sağlayacağı umulmaktadır.

3. YÖNTEM (METHODOLOGY)

3.1. Araştırma Gurubu (Study Group)

Araştırma evrenini Elazığ ilinde düzenlenen 4. doğu ve güney doğu yaz oyunlarına katılan "Adıyaman, Ağrı, Ardahan, Batman, Bitlis, Diyarbakır, Erzincan, Erzurum, Gaziantep, Hakkari, Iğdır, Kars, Kilis, Malatya, Mardin, Muş, Şanlıurfa, Siirt, Şırnak, Tunceli, Van ve Elazığ" illerdeki serbest ve grekoromen stillerdeki 13-17 yaş arası 224 erkek güreşçi oluşturmaktadır. Araştırma örneklemini ise, müsabakalara katılan 13-17 yaş arası 110 güreşçi oluşturmaktadır.

3.2. Veri Toplama Araçları (Data Collection Instruments)

Söz konusu amacın gerçekleştirilebilmesi için aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

13-17 yaş arası güreşçilerin atılğanlık puan ortalamaları; (1) Cinsiyete, (2) Boy, (3) Yaş gruplarına, (4) Kilosuna, (5) Sınıfına, (6) Kardeş sayılarına, (7) Lisanslı spor yapma yılına, (8) Doğum yerine, (9) Ailenin aylık gelirine, (10) anne ve baba durumuna, (11) Anne ve babanın Eğitim durumuna, (12) Anne ve babanın Mesleğine, (13) Ailede başka spor yapan birey durumlarına göre anlamlı bir biçimde farklılaşmakta mıdır?

Veri Toplama Araçları Kişiler arası ilişkilerde atılğanlığın ölçülmesi amacıyla Rathus Assertiveness Schedüle (Rathus, 1973) atılğanlık envanteri kullanılmıştır. Bu envanter farklı kültürlere uygulanması, kısa oluşu, değerlendirmesinin kolay oluşu gibi avantajlar taşımaktadır [11]. Voltan (1980) tarafından Türkçeye uyarlanmıştır [16].

Rathus atılğanlık envanteri 30 maddeden oluşmaktadır. Olumlu ve olumsuz ifadeler bulunmaktadır. Bunların puanlanması da farklıdır. Olumlu ifadelerin toplamı ile olumsuz ifadelerin toplamını, toplayacağız. Çekingenliğe doğru uzanan uç 30 puan, atılğanlığa uzanan uç puan ise 180 puandır. Rathus, atılğanlık envanter'inin güvenilirlik çalışmasını Test tekrar yöntemi ile 78, testin iki yarıya bölünmesi yöntemi ile de 77, bulunmuştur. Voltan ise Türkçeye çevirisinde ise test tekrarı yöntemi ile 92, testin yarıya bölünmesi yöntemi ile de 63 ve 77 güvenilirliğini bulmuştur [16].

3.3. Verilerin Analizi (Data Analysis)

Araştırmada elde edilen verilerin analizinde parametrik testlerden yararlanılmıştır. Analizlerin yapılmasında SPSS paket istatistik programı kullanılmıştır. SPSS yardımıyla frekans dağılımı, aritmetik ortalama, yüzdeler, t testi ve One -Way Anova anlamlı farklılık çıkan sonuçlarda ise farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Tukey test sonuçlarından faydalanılmıştır. Çalışmada hata düzeyi 0,05 olarak alınmıştır.

4. BULGULAR VE YORUM (FINDINGS AND INTERPRETATIONS)

Tablo 1. Güreşçilerin kişisel özellikleri
(Table 1. Demographic characteristics of Wrestlers)

Kişisel Özellikler	N	%	\bar{X}	Ss
Cinsiyet (Gender)				
Erkek	112	100,00	109,16	11,43
Boy (Height)				
150 cm ve altı	18	16,2	105,44	4,566
151-170 cm	66	62,7	106,45	10,37
171 ve üstü	28	21,2	117,92	12,58
Yaş (Age)				
13-15	13-15	13-15	13-15	13-15
16-17	16-17	16-17	16-17	16-17
18 üstü	18 üstü	18 üstü	18 üstü	18 üstü
Kilo (Weight)				
50 kg ve altı	50 kg ve altı	50 kg ve altı	50 kg ve altı	50 kg ve altı
51-65 kg arası	51-65 kg arası	51-65 kg arası	51-65 kg arası	51-65 kg arası
66 kg ve üzeri	66 kg ve üzeri	66 kg ve üzeri	66 kg ve üzeri	66 kg ve üzeri
Sınıf Düzeyi (Class level)				
8,sınıf	8,sınıf	8,sınıf	8,sınıf	8,sınıf
9,sınıf	9,sınıf	9,sınıf	9,sınıf	9,sınıf
10,sınıf	10,sınıf	10,sınıf	10,sınıf	10,sınıf
11,sınıf	11,sınıf	11,sınıf	11,sınıf	11,sınıf
12,sınıf	12,sınıf	12,sınıf	12,sınıf	12,sınıf
Kardeş sayısı (Number of siblings)				
2 kardeş ve altı	2 kardeş ve altı	2 kardeş ve altı	2 kardeş ve altı	2 kardeş ve altı
3 kardeş	3 kardeş	3 kardeş	3 kardeş	3 kardeş
4 kardeş	4 kardeş	4 kardeş	4 kardeş	4 kardeş
5 kardeş ve üstü	5 kardeş ve üstü	5 kardeş ve üstü	5 kardeş ve üstü	5 kardeş ve üstü
Lisanslı spor yapma (Licenced to do sports)				
1 yıldan az	1 yıldan az	1 yıldan az	1 yıldan az	1 yıldan az
1-3 yıl arası	1-3 yıl arası	1-3 yıl arası	1-3 yıl arası	1-3 yıl arası
4-5 yıl arası	4-5 yıl arası	4-5 yıl arası	4-5 yıl arası	4-5 yıl arası
5 yıldan fazla	5 yıldan fazla	5 yıldan fazla	5 yıldan fazla	5 yıldan fazla
Doğum yeri (Birth Place)				
Koy/Belde	Koy/Belde	Koy/Belde	Koy/Belde	Koy/Belde
İlçe	İlçe	İlçe	İlçe	İlçe
İl merkezi	İl merkezi	İl merkezi	İl merkezi	İl merkezi
Büyük şehir	Büyük şehir	Büyük şehir	Büyük şehir	Büyük şehir
Aile gelir durumu (Family income status)				
500 altı	500 altı	500 altı	500 altı	500 altı
501-1000	501-1000	501-1000	501-1000	501-1000
1001-1500	1001-1500	1001-1500	1001-1500	1001-1500
1501-2000	1501-2000	1501-2000	1501-2000	1501-2000
Anne eğitim durumu (Mother educational level)				
Okuryazar değil	Okuryazar değil	Okuryazar değil	Okuryazar değil	Okuryazar değil
İlköğretim	İlköğretim	İlköğretim	İlköğretim	İlköğretim
Lise	Lise	Lise	Lise	Lise
Baba eğitim durumu (Father educational level)				
Okuryazar	Okuryazar	Okuryazar	Okuryazar	Okuryazar
İlköğretim	İlköğretim	İlköğretim	İlköğretim	İlköğretim
Lise	Lise	Lise	Lise	Lise
Lisans	Lisans	Lisans	Lisans	Lisans
Anne mesleği (Mother occupation)				
Çalışmıyor	Çalışmıyor	Çalışmıyor	Çalışmıyor	Çalışmıyor
İşçi	İşçi	İşçi	İşçi	İşçi
Baba mesleği (Father occupation)				
Çalışmıyor	Çalışmıyor	Çalışmıyor	Çalışmıyor	Çalışmıyor
Memur	Memur	Memur	Memur	Memur
İşçi	İşçi	İşçi	İşçi	İşçi
Emekli	Emekli	Emekli	Emekli	Emekli
Ailede spor yapma durumu (Status in the family to play sports)				
Evet	Evet	Evet	Evet	Evet
Hayır	Hayır	Hayır	Hayır	Hayır

Güreşçilerin boyları dikkate alındığında, 150 cm ve altında boya sahip olanların (105,44), 151-170 cm boya sahip olanların (106,45) puan ortalaması ile 171 cm ve üstü boya sahip olanlara (117,92) göre atılğan davranışa sahip oldukları görülmektedir.

Güreşçilerin yaşları dikkate alındığında, 13-15 yaş arası (105,45), 16-17 yaş arası (112,17), 18 ve üzeri ise (107,87) puan ortalaması atılğan davranışa sahiptirler.

Güreşçilerin kiloları açısından ele aldığımızda 50kg ve altı (102,70), 51-65 kg arası (111,94), 66 kg ve üzerinde ise (110,77) ortalamayla atılğan davranışa sahip oldukları görülmektedir.

Güreşçilerin sınıflara göre dağılımına baktığımızda 8.sınıfta okuyanlar (102,59), 9.sınıfta okuyanlar (115,42), 10.sınıfta okuyanlar (110,40), 11.sınıfta okuyanlar (104,95), 12.sınıfta okuyanlar ise (114,24) ortalamayla atılğan davranış düzeyine sahiptirler.

Güreşçilerin kardeş sayıları açısından atılğanlık durumu incelendiğinde 2 kardeş ve altı olanların (101,71), 3 kardeş (109,07), 4 kardeş (106,85), 5 ve üzeri kardeşi olanların (111,58) puanla atılğan davranışa sahip olduğu tespit edilmiştir.

Güreşçilerin lisanslı spor yapma yıllarına göre atılğanlık durumunun dağılımı ise, 1 yıldan az spor yapanlarda (103,20), 1-3 yıl arası spor yapanlarda (108,94), 4-5 yıl arası spor yapanlarda (114,87), 5 yıldan fazla spor yapanlarda (105,58) puan ortalaması ile atılğan davranışa sahip olduklarını göstermektedir.

Güreşçilerin yaşamlarının büyük bir bölümünü geçirdiği yerleşim yeri göz önüne alındığında, köy ve belde yaşayanlar (107,69), ilçede yaşayanlar (108,34), il merkezinde yaşayanlar (110,36) ve büyük şehirde yaşayanlar (110,00) puan ortalaması ile atılğan davranışa sahiptirler.

Ailelerin gelir durumlarına göre, 500 TL altı gelir durumuna sahip olanların (105,38), 501-1000 TL arası gelir durumuna sahip olanların (114,07), 1001-1500 TL arası gelir durumuna sahip olanların (107,35), 1501 TL üstü geliri olanlar ise (113,42) ortalama ile atılğan davranış düzeyine sahiptirler.

Anne ve Babanın, eğitim durumları açısından atılğanlık düzeyleri puanlamasına bakıldığında, annesi lise mezunu güreşçilerin atılğanlık düzeyleri (114,81) puan ortalaması ile annesi okuryazar olmayan ve ilkokul mezunu olan güreşçilere göre yüksek çıkmıştır. Babası lisans mezunu güreşçilerin atılğanlık düzeyleri (113,30) puan ortalaması ile babası okuryazar olmayan ve ilkokul ve lise mezunu olanlara göre yüksek çıkmıştır.

Anne ve Babanın, mesleki grupları açısından atılğanlık düzeylerine bakıldığında, atılğanlık düzeyi puanlarının tüm gruplarda yüksek olduğu görülmektedir.

Ailede spor yapma durumu açısından atılğan düzeyi puanlamasına bakıldığında, spor yapanlar (110,00), spor yapmayanlar ise (107,70) puan ortalaması ile atılğan davranış düzeyine sahiptirler.

Tablo 2'ye göre 13-15 yaş grubu ile 16-17 yaş grubu güreşçilerin atılğanlık düzeyleri arasında istatistikî anlamda farklılıklar görülmüştür. 16-17 yaş grubu güreşçiler diğer yaş gruplarına göre daha fazla atılğandırılar. Tablo 3'e göre 12.sınıf öğrencilerinin atılğanlık düzeyleri ile 11.,9. ve 8.sınıf güreşçilerin atılğanlık düzeyleri arasında istatistikî anlamda farklılıklar tespit edilmiştir.12.sınıf öğrencilerinin diğer öğrencilere göre daha atılğan olduğu görülmüştür. Tablo 4'de 50 kg. ve altında olan güreşçilerin atılğanlık düzeylerinin, 51-65 kg ile 66 kg ve üstü güreşçilerin atılğanlık düzeylerinden istatistikî anlamda farklı olduğu görülmüştür.

Tablo 2. Güreşçilerin Yaş Değişkenine Göre Anova Sonuçları
(Table 2. According to Wristlers the opinion of the Anova results of variables age)

Gruplar	f, \bar{X} ve SS Değerleri ANOVA Sonuçları								
		\bar{X}	SS	Var. Atıl.	KT	d	AO	F	p
13-15 yaş	0	105,45	5,23	G.arası	1087,24		543,62	4.41	,014
16-17 yaş	6	112,17	14,03	Grup içi	13423,86	09	123,15		
18 üstü yaş	6	107,87	10,05	Toplam	14511,10	11			
Toplam	12	109,16	11,43						

Tablo 3. Güreşçilerin Sınıf Değişkenine Göre Anova Sonuçları
(Table 3: According to Wristlers the opinion of the Anova results of class level)

Gruplar	f, \bar{X} ve SS Değerleri ANOVA Sonuçları								
		\bar{X}	SS	Var. Atıl.	KT	d	AO	F	p
8.Sınıf	7	102,59	5,10	G.arası	2996,54		749,13	6,96	,00
9.Sınıf	4	115,42	9,32	Grup içi	11514,56	07	107,61		
10.sınıf	5	110,400	12,58	Toplam	14511,10	11			
11.Sınıf	3	104,95	8,58						
12.sınıf	3	114,24	13,54						
Toplam					112				

Tablo 4. Güreşçilerin Kilo Değişkenine Göre Anova Sonuçları
(Table 4. According to wristlers the opinion the Anova results of weight)

Gruplar	f, \bar{X} ve SS Değerleri ANOVA Sonuçları								
		\bar{X}	SS	Var. Atıl.	KT	d	AO	F	p
50 kg ve altı	1	102,70	5,97	G.arası	1806,00		903,00	7,74	001
51-65 kg	9	111,94	12,60	Grup içi	12705,09	09	116,56		
66 kg ve üzeri	2	110,77	10,71	Toplam	14511,10	11			
Toplam					112				

Tablo 5. Güreşçilerin Boy Değişkenine Göre Anova Sonuçları
(Table 5. According to wristlers the opinion the Anova results of height)

Gruplar	f, \bar{X} ve SS Değerleri ANOVA Sonuçları								
		\bar{X}	SS	Var. Atıl.	KT	d	AO	F	p
150 cm ve altı	8	105,44	4,566	G.arası	2884,44		1442,22	13,52	000
151-170 cm	6	106,45	10,37	Grup içi	11626,66	09	106,66		
171 ve üstü	8	117,92	12,58	Toplam	14511,10	11			
Toplam					112				

Tablo 5'de güreşçilerin boy oranlarına göre atılacak düzeylerine arasında istatistikî açıdan anlamlı farklılıklar görülmektedir. 171 cm ve üzeri boy oranına sahip olan güreşçilerin diğerlerine göre daha atılacak oldukları bulunmuştur. Tablo 6'da güreşçilerin aile gelir değişkenine göre atılacak düzeylerine arasında istatistikî açıdan anlamlı farklılıklar görülmektedir. Ailesi 501-1000 TL gelire sahip olanlar 500 TL ve altı gelire sahip olanlara göre daha atılacak bulunmuşlardır.

Tablo 6. Güreşçilerin Aile Gelir Düzeyleri Değişkenine Göre Anova Sonuçları

(Table 6. According to wristlers the opinion the Anova results of family income)

Gruplar	f, \bar{X} ve SS Değerleri ANOVA Sonuçları								
		\bar{X}	SS	Var. Atıl.	KT	Sd	AO	F	p
500 altı	2	105,38	7,69	G.arası	1857,10	3	619,	5,28	,002
501-1000	9	114,07	13,37	Grup içi	12654,00	08	117,16		
1001-1500	4	107,35	8,10	Toplam	14511,10	111			
1501-2000		113,42	18,16						
Toplam					112				

5. TARTIŞMA VE SONUÇ (DISCUSSION AND CONCLUSION)

Yapılan çalışmaya,2009 yılında Elazığ da düzenlenen 13-17 yaş arası 4.Doğu ve Güney Doğu Yaz Oyunları güreş müsabakalarına katılan 140 güreşçiden 110 gönüllü erkek güreşçi alınarak atılmanlık düzeyleri incelenmiş elde edilen bilgiler literatürle tartışılmıştır. Güreşçilerin genel olarak atılmanlık düzeylerinin yüksek oldukları bulunmuştur.

Araştırmada Katılımcıların yaş durumlarına bakıldığında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık olduğu anlaşılmıştır. 16-17 yaş güreşçilerin atılmanlık düzeyleri puanlarının 13-15 yaş grubu güreşçilerine göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Yaş atılmanlığı etkileyen önemli bir faktördür. Gelişimde her yaşın kendine has gelişimsel özellikleri vardır ve bireyin atılmanlık düzeyleri, içinde buldukları yaşın özelliklerine göre farklılık göstermektedir. Benzer çalışmalar bakıldığında Kaya (2001) öğrenciler üzerine yaptığı çalışmada yaşça büyük olan öğrencilerin küçük olan öğrencilere göre atılmanlık düzeylerini yüksek bulmuştur [7]. Uğur (1996) yaptığı çalışmada 21 yaş ve üstü bireylerin atılmanlık düzeylerinin yüksek olduğunu ifade etmiştir [15]. Voltan (1980) 17-19 yaş bireylerin atılmanlık düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır [17]. Araştırmamız, benzeri araştırmalarla tutarlılık göstermektedir.

Katılımcıların okullarında kaçınca sınıfta okudukları durumlarına bakıldığında istatistiksel açıdan anlamlı farklılık olduğu anlaşılmıştır. 12.sınıf öğrencilerin atılmanlık düzeyleri puanlarının 8.sınıf öğrencilerine göre daha yüksek olduğu görülmüştür. Mentş (2007) Lise öğrencilerinin atılmanlık düzeylerinde eğitimlerine devam ettikleri sınıflarına bağlı olarak bir farklılık bulunmuştur [9]. Yapılan araştırmalar incelendiğinde de ortaya çıkan sonuçlar doğrultusunda okudukları sınıf düzeyleri arttıkça atılmanlık düzeyleri puanlarında da artış meydana geldiği görülmektedir [9].

Araştırmamızda kilo ve boy değişkenlerine bakıldığında 66 ve üzeri kg. güreşçiler, 51-65 kg. ağırlığındaki güreşçilere göre daha fazla atılman olmakla beraber, 151-170 cm. boyundaki güreşçilerin 150 cm. boyundakilere göre daha atılman çıkmıştır. Çıkan sonuçlar çerçevesinde bireylerin fiziksel görünüşleri atılmanlık düzeylerini etkilemektedir diyebiliriz.

Sporcuların ailelerinin aylık gelir düzeyi ile RAE puan ortalaması incelendiğinde; aylık geliri (500-1000 TL) olan öğrencinin atılmanlık düzeyi, aylık (500 ve altı) gelire sahip olan sporculara göre yüksek bulunmuş, gruplar arası fark anlamlı olduğu görülmüştür. Serpil Yılmaz (2001) "Hemşirelik Yüksekokulu Öğrencilerinin Benlik Saygısı Ve Atılmanlık Arasındaki İlişki" konulu çalışmasında ailelerin aylık gelirleri ile atılmanlık düzeyi arasında pozitif bir ilişki olduğunu saptamıştır [18].Saruhan (1996) "Ankara İl Merkezinde Lise Son Sınıfa Devam Eden Öğrencilerin Atılmanlıkları İle Ana Ve Baba

Tutumları Arasındaki İlişkinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi" konulu tezinde, atılgan davranış özelliği gösteren deneklerin çoğunluğunun alt sosyo-ekonomik düzeyden geldiğini, atılgan olmayan özellik gösteren denekler ile üst atılganlık seviyesindeki deneklerin çoğunluğunun ise üst sosyo-ekonomik düzeyden geldiğini tespit etmiştir [12]. Yapılan çalışmalar ve araştırmamızda görüldüğü üzere yüksek gelir düzeyindeki öğrencilerde atılganlık puanı diğer gruplardaki öğrencilerinkinden daha yüksektir. Bu durum, bu gruptaki öğrencilerin maddi yönden istediklerini, diğer gruplardaki öğrencilere göre daha kolay elde edebilmeleriyle ilgili olabilir.

Annenin eğitim durumu incelendiğinde, annesi lise ve üniversite mezunu olan güreşçilerin atılganlık puan ortalamalarının en yüksek olduğu bulunmuştur; ancak gruplar arası fark anlamlı bulunmamıştır. Kahraman ve Yılmaz'ın öğrenciler üzerinde yaptığı araştırmada annenin eğitim durumu ile atılganlık puan ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olmadığı tespit edilmiştir [6 ve 18]. Bu sonuçlar çalışmamıza paralellik göstermektedir.

Çalışmamızdan ve benzeri çalışmalardan [3] hareketle sporun bireylerin atılganlık yani kendini ifade edebilme becerisini geliştirdiğini söyleyebiliriz. Küçük yaşlarda spora başlamak, bireylerin atılganlık becerilerini olumlu yönde etkileyecektir. Sporcuların sadece fiziksel becerilerin geliştirilmesine yönelik değil, psikolojik becerilerinde gelişmesine ve kazandırılmasına yönelik programlara önem verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Güreşçilerin atılganlık düzeylerini ölçmek amacıyla yapılan çalışmamızın, bu konuda yapılacak daha kapsamlı ve ayrıntılı çalışmalara ışık tutacağı ve yardımcı olabileceği umulmaktadır.

KAYNAKLAR (REFERENCES)

1. Akande, A., De, W., Van Wyk, C., Osagie, J., (2000). Importance of exercise and nutrition in the prevention of illness. *Enhancement of Health Journal*, c:120.
2. Büyükyazı, G., Saraçoğlu, S., Karadeniz, G., Çamlıyer, H., ve Çamlıyer, H., (2003). Sedanterler ile Veteran Atletlerin Çeşitli Değişkenlere Göre Atılganlık Düzeylerinin Karşılaştırılması. *Gazi Beden Eğitimi Spor Bilimleri Dergisi*, c:8, s:(2), ss: 13-24.
3. Efe, M., Öztürk, F., Koparan, Ş. and Özkılıç, R., (2007). The effect of 5 months individual and teamsport trainings on social efficacy expectation and assertiveness at 14-16 age group individuals. *NWSA*, c:3, s:2, ss:51-56.
4. Etzel-Wise, D. and Mears, B., (2004). Adapted physical education and therapeutic recreation in schools. *Journal Article by; Intervention in School&Clinic*, c:39
5. İnceoğlu, D. ve Aytar, G., (?). Bir grup ergende atılgan davranış düzeyi araştırması, *Psikoloji Dergisi*; c:6, s:21, ss:23-24.
6. Kahraman, İ., (2005). Karadeniz Teknik Üniversitesi Trabzon Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin benlik saygıları ve atılganlık düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi* c:9,s:1,ss:24-32
7. Kaya, Z., (2001). Meslek Lisesi Öğrencilerinin Atılganlık ve Sürekli Kaygı Düzeylerinin Karşılaştırılması Üzerine Bir Araştırma. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Dokuz Eylül Üniversitesi.
8. Ker-Dinçer, M., (2005). Kişilerarası İletişimde Sorun Çözücü Bir İletişim Becerisi Olarak Atılganlık. *Nobel Basımevi*, 1. Baskı, İzmir, s.25-56.

9. Menteş, A., (2007). Lise Öğrencilerinin Atılğanlık Düzeyine Sporun Etkisi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi.
10. Özcan, A., (1996). Hasta Hemşire İlişkisi ve İletişim, İzmir Saray Kitapevi.
11. Rathus, S.A., (1973). A 30 Item Schedule For Assessing Assertive Behavior. Behavior Therapy, c:4, ss:398-406.
12. Saruhan, N., (1996). Ankara İl Merkezinde Lise Son Sınıfa Devam Eden Öğrencilerin Atılğanlıkları ile Ana ve Baba Tutumları Arasındaki İlişkinin Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi.
13. Suveren, S., (1995). Jimnastik Sporunun Yarışmacı Jimnastikçilerin Benlik Saygısı Üzerindeki Etkisi. Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
14. Tiryaki, Ş., Erdil, G., Acar, M., ve Emlek, Y., (1991). Sporcu ve Sporcu Olmayan Gençlerin Kişilik Özellikleri. SHD. c:26, ss.19-23.
15. Uğur, G., (1996). "Üniversite Öğrencilerinde Atılğanlık İle Beden Algısı İlişkisi". Yüksek Lisans Tezi. Ege Üniversitesi. İzmir.
16. Voltan, N., (1980). Rathus Atılğanlık Envanteri Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. Psikoloji Dergisi, c:10, ss:23.
17. Voltan, N., (1980). Grupla Atılğanlık Eğitiminin Bireyin Atılğanlık Düzeyine Etkisi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, c:3, ss:62-66.
18. Yılmaz, S. ve Ekinci, M., (2001). Hemşirelik Yüksekokulu Öğrencilerinde benlik saygısı ve atılğanlık düzeyi arasındaki ilişki. Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi, c:4, s:2, ss:1-10.
19. Zuroff, D.C. and Firtzpatrick, D.K., (1999). Depressi ve Personality Styles: İmplications for Adult Attachment, Personal Individ. Differ, c:18, ss:253-265.